

Bestämningstabell för småländska gräs

A Blomställningen ett ax (eller en axlik vipa)

B Småaxen ordnade i tydliga rader

C Vid varje axled ett enda småax

D Tomfjäll saknas. Mycket smalt ax och mycket smalt småax (fig 1):

Nardus stricta, Stagg

- Lågväxt, mycket tättnat gräs med borstlika, vågrätt stående bladskivor; på mager gräsmark.

DD Småax med endast ett tomfjäll. Småaxen vänder den smala sidan mot axspindeln:

Lolium, Rajgräs

- Släktet känns lätt igen på småaxens placering växelvis i urgröpnings i en vågig axspindel och på det mycket platta axet. - 4 arter. *L. perenne*, engelskt rajgräs, och *L. multiflorum*, italienskt rajgräs, har mycket kortare tomfjäll än småax. *L. temulentum*, dårrepe, och *L. remotum*, linrepe, har lika långa tomfjäll som småax. Hos engelskt rajgräs och linrepe är ytterblomfjället borstlöst, hos de båda andra arterna bär det borst. Engelskt och italienskt rajgräs: i gräsmattor, vallar etc, den förra arten vanlig. Repearterna är sällsynta ogräs (linrepe var förr vanlig i linåkrar men är ej rapporterad från Småland sedan 1928).

DDD Småax med två tomfjäll

E Småax oskaftade

F Tuvad. Borst längre än småaxet:

Roegneria canina, Lundelm

- Lundgräs med långa, slaka blad och långskaftat, något överhängande ax.

FF Med utlöpare. Utan eller med kort borst:

Elytrigia, Kvickrot

- 2 arter. *E. repens*, kvickrot, har spetsiga ytterblomfjäll och platta, ganska tunna, oftast långhåriga blad. *E. juncea*, strandkvickrot, har trubbiga ytterblomfjäll, mycket skört ax samt hoprullade, tjocka och grovnerviga, kort mjukhåriga blad. Båda arterna vid havet (strandkvickrot ännu ej påträffad i Småland). Kvickrot dessutom ett mycket vanligt ogräs.

EE Småax kortskaftade:

Brachypodium, Skafting

- 2 arter. *B. silvaticum*, lundskafting, är tättnat och har borst, som är längre än själva ytterblomfjället. *B. pinnatum*, backskafting, har utlöpare och kortare borst. Båda arterna är sällsynta. De föredrar kalk.

CC Vid varje axled två eller flera småax

D Ytterblomfjäll utan borst:

Elymus arenarius, Strandrag

- Ett ståtligt, gråblått gräs på havsstränder och sandfält.

DD Ytterblomfjäll med långt borst

E Ettåriga arter. Snärp mer än 3 mm långt:

Hordeum, Ekorrkorn, Vildkorn

- H. jubatum, ekorrkorn, har utstående, mycket långa borst (4 - 6 cm).
- H. murinum, vildkorn, har upprättstående, kortare borst. Båda arterna på ruderatmark (andra adventivarter kan påträffas).

EE Flerårig art. Snärp kortare:

Hordelymus europaeus, Skogskorn

- Ett mycket sällsynt lundgräs. Bredbladigt, med ljusgrönt ax.

BB Småaxen ej ordnade i tydliga rader

C Snärp minst 15 mm långt, kluvet:

Ammophila arenaria, Sandrör

- Högvuxet havsstrandgräs med spolformigt "ax" (ej funnet i Småland).

CC Snärp mycket kortare

D Axet vid basen omgivet av ett svepelikt fjäll (fig 2 B):

Sesleria caerulea, Älväxing

- Litet tättnuvat gräs med huvudlikt, vanligen blåviolett "ax". Bildar ofta "älvringar" genom att tuvorna under sin tillväxt dör i mitten.

DD Axet utan svepelikt fjäll

E En del grenar i "axet" utan småax, bildande sträva borst under småaxen (fig 3: närliggande art):

Setaria viridis, Grön kavelhirs

- Ettårigt, oftast småvuxet gräs på berg, sand och ruderatmark (andra adventivarter kan påträffas).

EE Inga grenar i axet utan småax

F Med två slags småax, dels normala, dels tunna, sterila:

Cynosurus cristatus, Kamäxing

- Lätt igenkänd på axet, som har en platt och en rundad sida. Betes- och ängsmark.

FF Utan sterila småax

G Ytterblomfjäll i kanten med långa vita hår; axen därigenom vitludet (fig 14):

Melica ciliata, Grusslok

- På klippor och grus, helst på kalk.

GG Ytterblomfjäll i kanten kala eller obetydligt håriga

H Axet äggformigt. Småax brett omvänt äggrunt - nästan cirkelrunt (fig 4):

Phalaris canariensis, Kanariegräs

- Tillfällig art (adventiv eller självsådd genom spillt fågelfrö).

HH Axet cylindriskt - smalt ovalt. Småax (smalt) äggrunt

I Ytterblomfjäll med borst. Ax lent:

Alopecurus, Kavle

- 5 arter. A. myosuroides, rankavle, är en inkommen art, som skiljes från de fyra inhemska genom sina föga håriga tomfjäll och genom att vara ettårig. A. geniculatus, kärrkavle, och A. aequalis, gulkavle, har kläna, knäböjda strån, små småax och korta ståndarknappar. Kärrkavle har långt snärp, gulkavle kort. A. pratensis, ängskavle, och A. arundinaceus,

svartkavle, har höga, grova strån, stora småax och långa (3 mm) ståndarknappar. Svartkavle har mörkt ax, mycket bredare än ängskavlens, och är i motsats till den senare ett gräs av blågrön färg. - Beträffande skillnader i småaxen mellan arterna: jämför fig 5 - 8! - Svartkavle: havsstränder, f ö sällsynt. Ängskavle: mest fuktig gräsmark; kulturspridd. Kärrkavle: diken, dammar etc, gärna lerig mark. Gulkavle: mest stränder (sjöar, tjärnar, hållkar etc), gärna i vattenkanten eller ute i vattnet.

II Ytterblomfjäll utan borst. Ax strävt:

Phleum, Timotej

- 4 arter. Phleum phleoides, flentimotej, har flikigt ax, vilket kommer till synes, då man böjer det (fig 12). Flentimotej är vidare ensam om att sakna långa hår på tomfjällets köl (fig 11). P. arenarium, sandtimotej, skiljes från de båda återstående arterna på tomfjällets form (fig 10). Den har vidare ovalt, inte cylindriskt, ax och är ettårig. Att skilja P. bertolonii, vildtimotej, från P. pratense, timotej, kan vara ytterst besvärligt. Vildtimotej är oftast ett till alla delar mindre gräs. Den har smalare ax och smalare stråblad (2 - 3 mm mot 4 - 12 mm hos pratense). Arten har talrika, gråaktigt gröna blad, som är kortare än hos vanlig timotej. Det översta stråbladet brukar vara ytterst kort och ha uppblåst slida. Tomfjället har hos bertolonii ett 0,5 - 1 mm långt, hos pratense ett 1 - 1,5 mm långt borst. Slutligen är tendensen att bilda lökformiga knölar vid stråbasen starkare uttalad hos vildtimotej. - Flentimotej: backar, torr gräsmark. Sandtimotej: sandig mark (ännu ej funnen i Småland). Vildtimotej: torr mark (utbredning lite känd). Timotej: vanlig vallväxt, dessutom kulturmark m m.

AA Blomställningen en tydlig vipa:

B Med vissa speciella kännetecken enligt nedanstående

- C Mycket grovt och högvuxet gräs. Småaxets axel klädd av långa hår; ytterblomfjäll syllikt utdragna (fig 17):

Phragmites communis, Vass

- Oftast i vatten; även åkrar, diken, banvallar etc.

CC Mindre grova och högvuxna arter. Småaxets axel mycket mera kort- hårig

D Snärp i form av en hårrad (fig 18 B)

E Strå med endast en led (vid basen, fig 18 C):

Molinia caerulea, Blåtåtel

- Med lös, långsträckt, oftast mörkviolett vipa. På mager och fuktig mark.

EE Strå med flera leder:

Sieglingia decumbens, Knägräs

- Litet tätuvvat gräs med grågröna blad, fåaxig vipa och slutna blommor (fig 19). På mager mark (hedmark, hagar, skogsbyn etc).

DD Snärp ej i form av en hårrad

E Bladskivor i kanten med taggar. Tomfjäll saknas (fig 20):

Leersia oryzoides, Vildris

- Ett sällsynt, ljusgrönt vattengräs, som bildar svagt blommande bestånd.

EE Bladskivor utan taggar i kanten. Med tomfjäll:

Anthoxanthum odoratum, Vårbrodd

- Litet uppstigande, tidigt blommande, välluktande gräs (av kumarin). Småaxets egendomliga byggnad (med två extra, borstförsedda och starkt håriga blomfjäll) framgår av fig 21 B. - Ängar, backar etc.

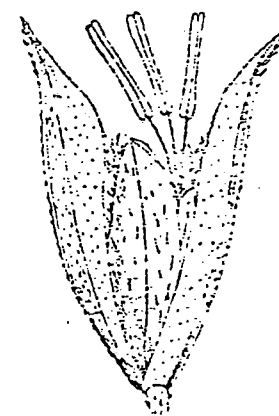
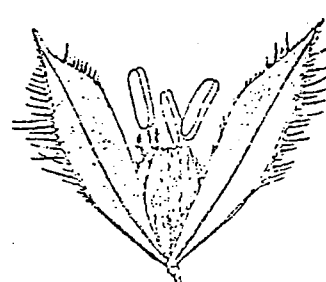
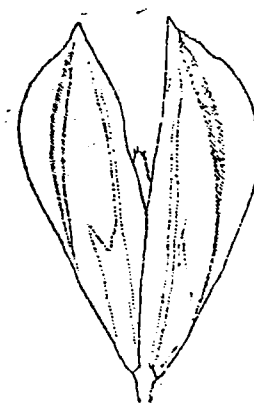
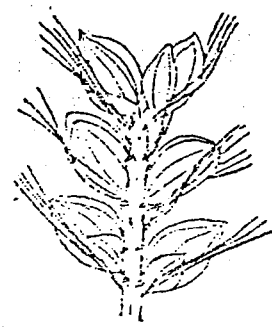
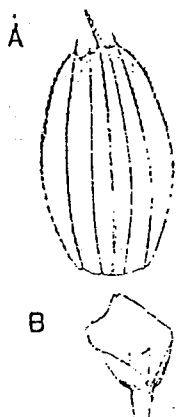
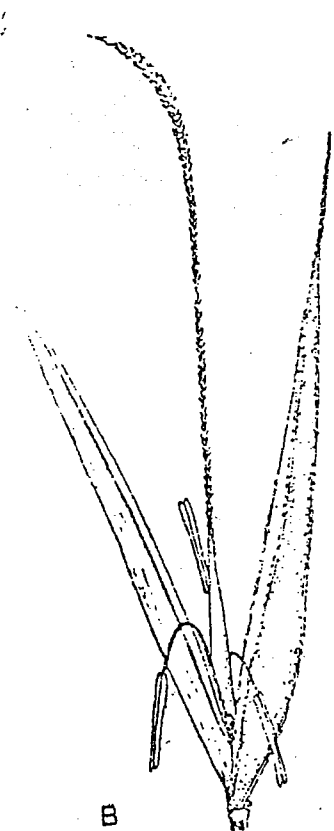

Fig 9

Fig 10

Fig 11

Fig 13

- Fig 1 *Nardus stricta*, stagg. A ax 4/1, B småax 10/1.
 " 2 *Sesleria caerulea*, älvväxing. A ytterblomfjäll 7/1, B "svepe" 4/1.
 " 3 *Setaria glauca*. Del av "ax" 4/1.
 " 4 *Phalaris canariensis*, kanariegräs. Småax 5/1.
 " 5 - 8. *Alopecurus*, kävle. Småax, alla 7/1. 5 A. *pratensis*, ängskävle.
 6 A. *arundinaceus*, svartkävle. 7 A. *geniculatus*, kärrkävle. 8 A. *aequalis*, gulkävle.
 " 9 - 11. *Phleum*, timotej. Småax, alla 7/1. 9 P. *pratense*, timotej.
 10 P. *arenarium*, sandtimotej. 11 P. *phleoides*, flentimotej.
 " 12 *Phleum phleoides*, flentimotej. Böjt ax, 1/1.
 " 13 *Cynosurus cristatus*, kamäxing. A ax 1/1, B två slags småax, t v

BB Utan ovanstående speciella kännetecken

C Småax enblommiga (hos källgräs och rörflen kan en del av vippans blommor vara tvåblommiga)

D Tomfjäll mycket små:

Catabrosa aquatica, Källgräs

- Med nedliggande strån (rotsläande eller simmande). Vippa violettan-lupen, med små en- eller ibland tvåblommiga småax. Källor, stränder, tångvallar.

DD Tomfjäll stora (när förbi ytterblomfjällen)

E Ytterblomfjäll med mycket långt borst (minst 3 gånger så långt som fjället:

Apera spica-venti, Åkerkösa

- Ettårigt åkerogräs, igenkänt på den stora och luftiga vippan samt på det mycket långa borstet.

EE Ytterblomfjäll utan eller med kortare borst (högst dubbelt så långt som fjället

F Vippa tät, flikig:

Phalaris arundinacea, Rörflen

- Strån 1 - 2 m höga, blad minst 1 cm breda. Stränder.

FF Vippa gles, oftast med tydliga "våningar"

G Ytterblomfjäll örtartat (fig 22):

Milium effusum, Hässlebrodd

- Ett blekt blågrönt gräs med mycket gles och fåaxig vippa. I mullrika, gärna skuggiga skogar.

GG Ytterblomfjäll åtminstone mot spetsen hinnartat

H Ytterblomfjäll vid basen med långa hår:

Calamagrostis, Rör

- 5 arter och många korsningar. Släktet beskrivet i Meddelande 3.

HH Ytterblomfjäll utan hår:

Agrostis, Ven

- 4 arter, en av dessa delad i två underarter. Översikt i Meddelande 3.

CC Småax två- eller flerblommiga

D Tomfjäll trubbiga

E Småax 2- till 3-blommiga; överst i småaxet dessutom en klubblik bildning (blomrudiment); fig 15 - 16:

Melica, Slok

- M. nutans, bergsslok, har ensidig, lutande vippa. M. uniflora, lund-slok, som är mycket sällsyntare, har förlängda nedre vippgrenar. - Blomrudimentet är mycket fettriakt och lockar myror, som bidrar till spridningen av Melica-arterna.

EE Småax 4 - 12-blommiga; utan klubblikt blomrudiment

F Småax hjärtlika (fig 23):

Briza media, Darrgräs

- Lätt igenkänd på småaxens form. Ängsmark, helst fuktig.

FF Småax ej hjärtlika

G Ytterblomfjäll med 5 nerver, sträva. Bladslidor slutna, med sammanväxta bladkanter. Sötvattenväxter:

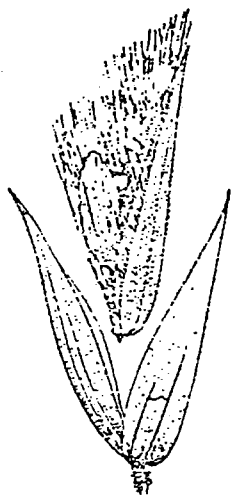

Fig 14

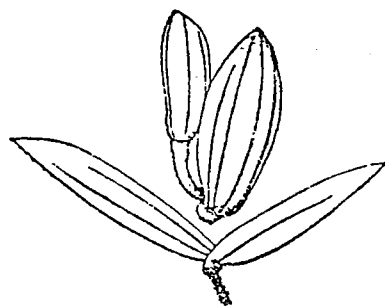

Fig 15

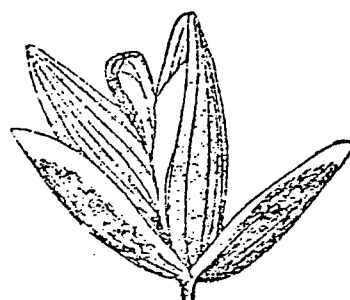

Fig 16

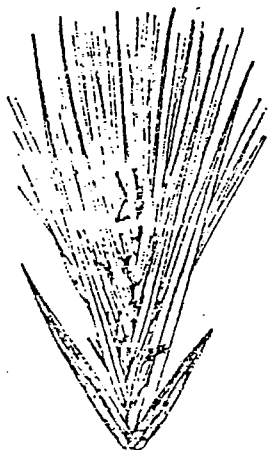
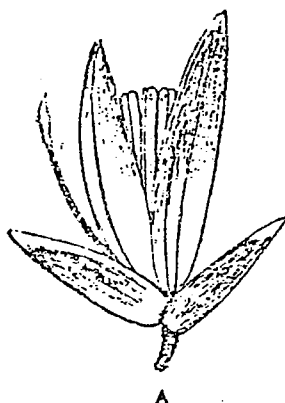
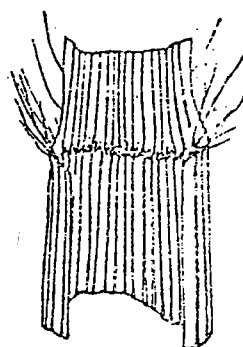

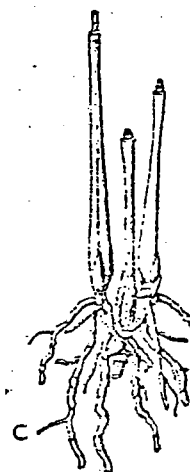
Fig 17

A

B

C

Fig 18

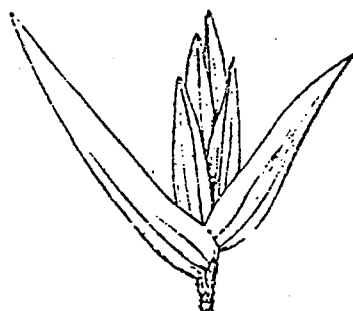

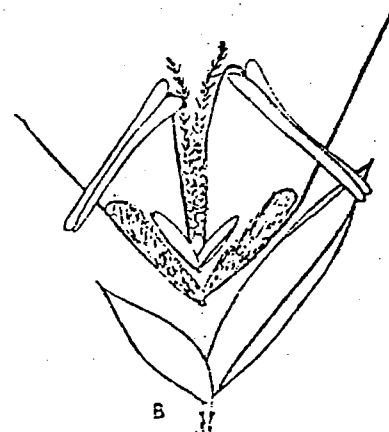
Fig 19

Fig 20

A

B

Fig 21

- Fig 14 *Melica ciliata*, grusslok. Småax 5/1.
 " 15 *M. uniflora*, lundslok. Småax, isärtaget, 7/1.
 " 16 *M. nutans*, bergsslok. Småax, 5/1.
 " 17 *Phragmites communis*, vass. Småax 5/1.
 " 18 *Molinia caerulea*, blåtåtel. A småax 9/1, B snärp 5/1, C stråbaser 1/2.
 " 19 *Sieglingia decumbens*, knägräs. Småax 5/1.
 " 20 *Leersia oryzoides*, vildris. Småax 7/1.
 " 21 *Anthoxanthum odoratum*, vårbrodd. A småax 5/1, B d:o, isärtaget 5/1.

- 5 arter. Tre av dessa - *G. fluitans*, vanligt mannagräs, *G. plicata*, skånskt mannagräs, och *G. declinata*, blågrönt mannagräs, har uppstigande strån och stora (12 mm eller mer), lineärt avlånga, cylindriska småax. Jämför fig 24 - 26! Skånskt mannagräs föredrar kalk. Blågrönt mannagräs finns möjligen bara i väster. Två arter är mera högvuxna och växer upprätt. De har mycket mindre (3 - 8 mm) småax, som är äggrunda och plattade. *G. maxima*, jättegröe, växer ofta ute i vatten i vida bestånd. *G. striata*, strimmigt mannagräs, hittades i ett kärr i Skärstads socken, Jönköpings län, år 1975 (artikel i SBT, volym 70, 1976:1).

GG Ytterblomfjäll med 7 nerver, släta. Bladslidor öppna, med fria bladkanter. Nitrofila arter (havs- och brackvattenstränder, gödselstäder etc):

Puccinellia, Saltgräs

- 3 arter. *P. maritima*, revigt saltgräs, har krypande skott och minst 1,7 mm långa ståndarknappar. *P. distans*, grått saltgräs, och *P. retroflexa*, vanligt saltgräs, saknar krypande skott och har högst 1 mm långa ståndarknappar. De skiljes på ytterblomfjällets form (hos *distans* med parallella sidor, hos *retroflexa* med sidorna insvängda mot spetsen).

DD Tomfjäll spetsiga

E Småax treblommiga; alla blommor jämnhöga, de båda yttre hanliga, det mellersta normalt (fig 27):

Hierochloë, Myskgräs

- Välluktande av kumarin. Tomfjäll hinnartade. Numera uppdelad i två arter (*odorata* och *hirta*), vardera i sin tur med två underarter. Vi saknar f n möjligheter att bestämma dessa former, men den som utrett dem (Henning Weimarck, Lund) har lovat att författa ett särskilt rapportblad om dem.

EE Småax arrangerade på vanligt sätt

F Båda tomfjällerna, eller åtminstone det övre, lika långa eller längre än det nedersta ytterblomfjället, vanligen lika långa som hela småaxet och inneslutande detta. Ytterblomfjäll med borst, som är fäst på dess rygg; borstet vanligen böjt vid mitten.

G Åtminstone de längre borsten minst 12 mm

H Ettåriga arter. Småax hängande. Tomfjäll 7 - 11-nervigt:

Avena, Flyghavre, Purrhavre

- Två åkerogräs, särskilt i vårsäd. *A. fatua*, flyghavre, har allsidig vippa och oftast långhårigt ytterblomfjäll. *A. strigosa*, purrhavre, har ensidig vippa och kalt ytterblomfjäll.

HH Fleråriga arter. Småax upprättstående eller lutande. Tomfjäll 1 - 3-nervigt:

Arrhenatherum, Ängshavre, Luddhavre, Knylhavre

- *A. pratense*, ängshavre, och *A. pubescens*, luddhavre, har smal (särskilt ängshavre) vippa med få och stora (minst 11 mm) småax. Ängshavre har kala, luddhavre håriga bladslidor. Den förra har 4-5-blommiga småax med axeln klädd med 1 mm långa hår, den senare 2-3-blommiga småax med minst 5 mm långa hår på axeln. Knylhavre är en mycket högvuxen art. Den har mycket rikare vippa än de två först nämnda med vippgrenarna i tydliga våningar och ej så stora småax (fig 28 - 29). Hos alla tre arterna blir vippan efter blomningen glänsande silvervit - bronsfärgad (mörkast hos *pratense*). - Ängs- och luddhavre på torr ängsmark, backar etc; knylhavre ursprunglig på stränder och klippor men numera (som ursprungligen insädd) ofta i mängder på vägkanter, i gräsmattor etc.

GG Borst högst 10 mm

H Småax platta; tomfjäll matta, vid mognaden fallande tillsammans med resten av småaxet; nedre blommans ytterblomfjäll utan borst:

Holcus, Luddtåtel, Lentåtel

- H. lanatus, luddtåtel, har mjukludna strån och borstet böjt till en krok (fig 30). H. mollis, lentåtel, har strån, som bara är håriga på ledknutarna och ett borst, som sticker ut ur blomman (fig 31). Båda arterna föredrar kulturmark, den förra särskilt torvjord. Lentåtel, som har utlöpare som påminner om kvickrotens (luddtåteln är tuvad), har snabbt blivit ett besvärligt ogräs (lövskogsbryn, åkrar etc).

HH Småax ej platta; tomfjäll glämsande (särskilt på nerverna), kvarsittande då resten av småaxet faller; även nedre blommans ytterblomfjäll med borst

I Borst upptill klubblikt förtjockat. (fig 32):

Corynephorus canescens, Borsttåtel

- Litet rödanlupet gräs med gråaktiga, borstlika blad och silverskimrande vippa. På sand, mest nära havet.

II Borst ej klubblikt förtjockat

J Borst fäst nära ytterblomfjällets bas; småax tvåblommigt

K Småax 2,5 - 3,5 mm; ytterblomfjäll med djupt tvåklugen spets (fig 33), Ettåriga arter:

Aira, Vårtåtel, Vittåtel

- Båda arterna är kala, små, mycket smalbladiga och med diminutiva småax. A. praecox, vårtåtel, växer på sand, klippor och stränder, mest i kusttrakterna. Den blir oftast bara dm-hög. A. caryophyllea, vittåtel, växer mest på sand, ibland på kulturmark. Den blir oftast lite större. Den skiljs från vårtåtel på sin öppna vippa (hos vårtåtel sammandragen, nästan axlik).

KK Småax 4 - 7 mm; ytterblomfjäll med bred, tandad spets. Fleråriga arter:

Deschampsia,
Tuvtåtel, Kruståtel, Sjötåtel

- De tre arterna behandlade i Meddelande 3. Se även fig 34 - 36!

JJ Borst fäst vid ytterblomfjällets mitt; småax 2 - 4-blommigt:

Trisetum flavescens, Gullhavre

- Medelstort gräs med håriga blad och slidor samt guldgult skimrande, ofta violettanlupen vippa. Småax (fig 37) talrika, små. Gräsmark (från början införd).

FF Tomfjäll vanligen mycket kortare än det nedersta ytterblomfjället; övriga ytterblomfjäll tydligt utstickande. Ytterblomfjäll utan borst eller med borst, som är fäst i eller nära spetsen; borstet rakt eller vågigt

G Ytterblomfjäll kölat; småax platta

H Småax ej 10 mm långa

I Småax samlade i täta, ensididiga gytrringar i vippgrenarnas spetsar. Ytterblomfjäll med 3 - 5 korta borstuddar i spetsen:

Dactylis glomerata, Hundäxing

- Rätt högt, styvt gräs, lättast igenkänt på vippans utseende. Kultur-

Fig 22

Fig 23

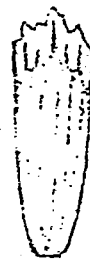

Fig 24

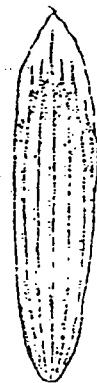

Fig 25

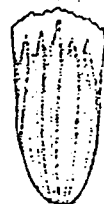

Fig 26

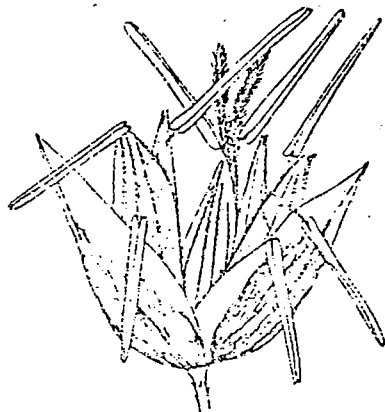

Fig 27

Fig 28

Fig 29

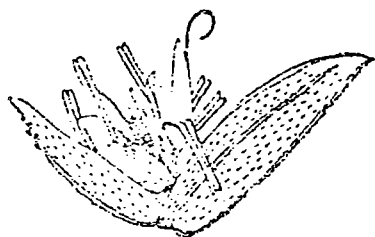

Fig 30

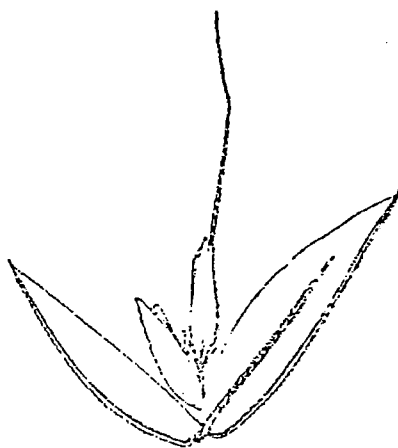

Fig 31

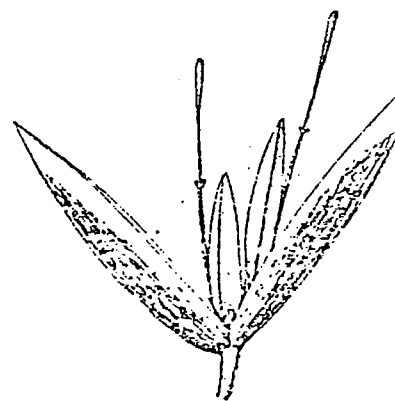

Fig 32

- Fig 22 *Miliun effusum*, hässlebrodd. Småax 7/1.
 " 23 *Briza media*, darrgräs. Del av vippa 1/1.
 " 24 *Glyceria declinata*, blågrönt mannagräs. Tomfjäll 7/1.
 " 25 *G. fluitans*, vanligt mannagräs. Tomfjäll 7/1.
 " 26 *G. plicata*, skånskt mannagräs. Tomfjäll 7/1.
 " 27 *Hierochloa* "odorata", myskgräs. Småax 7/1.
 " 28 *Arrhenatherum pubescens*, luddhavre. Småax 3/1.
 " 29 *A. elatius*, knylhavre. Småax 4/1.
 " 30 *Holcus lanatus*, luddtåtel. Småax 6/1.
 " 31 *H. mollis*, lentåtel. Småax 6/1.
 " 32 *Corynephorus canescens*, horsttåtel. Småax 15/1.

II Småax ej gyttrade. Ytterblomfjäll borstlösa:

Poa, Gröe

- Släktet (som omfattar 13 arter) presenterades i meddelande 3.

HH Småax minst 12 mm långa:

Bromus-arter, Losta

- Släktet omfattar 12 arter. En särskild översikt av dessa ges på sidan 11.

GG Ytterblomfjäll med välvd rygg

H Tomfjäll mycket smala, det nedre med 1 - 3, det övre med 3 - 5 nerver:

Festuca, Svingel

- Fem av de 9 svingelarterna (sand-, får-, hård-, skugg- och rödsvingel) skiljes från samtliga losta-arter redan på skottbladen, som är starkt hoprullade, styva och borstlika. Släktet beskrivs i meddelande 3.

HH Tomfjäll bredare, det nedre med 3 - 7, det övre med 5 - 9 nerver:

Bromus-arter, Losta

Fig 33

Fig 34

Fig 35

Fig 36

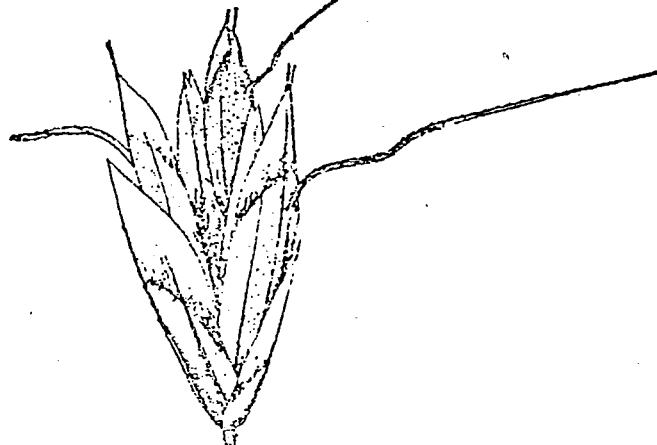

Fig 37

- Fig 33 *Aira praecox*, vårtåtel. Småax 9/1.
 " 34 *Deschampsia setacea*, sjötåtel. Småax 7/1.
 " 35 *D. caespitosa*, tuvtåtel. Småax 8/1.
 " 36 *D. flexuosa*, kruståtel. Småax 7/1.
 " 37 *Festuca flexuosa*, gullhavne. Småax 9/1 (borstet till vänster)

Särskild översikt av släktet Bromus (Losta).

A Ytterblomfjäll kölat

B Ettåriga arter. Borstet längre än själva ytterblomfjället

C Småax c:a 3 mm:

B. sterilis, Sandlost

- Sällsynt och tillfällig på torr kulturmark.

CC Småax över 4 mm:

B. tectorum, Taklost

- Förr rätt vanlig på torvtak, nu under spridning på bangårdar och järnvägsvallar.

BB Fleråriga arter. Borstet kortare än ytterblomfjället

C Med utlöpare. Ytterblomfjäll borstlösa:

B. inermis, Foderlost

- Traktvis rätt vanlig vid järnvägar och vägar, på kanalbankar, torra ådalar etc (inkommen under sen tid).

CC Tuvade arter. Ytterblomfjäll med borst

D Ax upprätta:

B. erectus, Raklost

- Inkommen med gräsfrö; vanligast i kalktrakter.

DD Ax hängande

E Översta stråbladsslidan tätt småhårig:

B. benekeni, Strävlost

- Lundar, lövskogar, rasmarker; sällsynt.

EE Översta stråbladsslidan långhårig:

B. ramosus, Skugglost

- Ståndorter som föregående, men ännu sällsyntare (ännu ej funnen i Småland).

AA Ytterblomfjäll med välvd rygg (åtminstone upptill)

B Ytterblomfjäll mycket tunna (nästan hinnartade), med kraftigt upphöjda nerver

C Ståndarknappar mycket stora (3,5 - 5 mm):

B. arvensis, Renlost

- Ruderatmark, gräsmattor, vallar; ibland ogräs i höstsäd.

CC Ståndarknappar högst 2,5 mm långa

D Ytterblomfjäll vanligen 7,5 - 9 mm med nästan rund kant:

B. hordeaceus, Luddlost

- Den enda allmänna Bromus-arten: torr mark (hållar, grus); tomter, ruderatmark etc.

DD Ytterblomfjäll 6 mm med skarpt vinkelböjd kant:

B. lepidus, Finlost

- Tillfällig och sällsynt i vallar; någon gång på ruderatmark.

BB Ytterblomfjäll fasta, med knappt upphöjda nerver

C Bladslidor kala; ytterblomfjällets borst kort eller saknas:

B. secalinus, Råglost

- Förr svårt ogräs i sädesåkrar, särskilt i höstråg, nu ett ganska sällsynt vallogräs och dessutom adventiv.

C Bladslidor håriga; borst av ytterblomfjällets längd

- D Ytterblomfjäll 7 - 8 mm, med rundtrubbig spets och jämnt böjd kantlinje:

B. racemosus, Ängslost

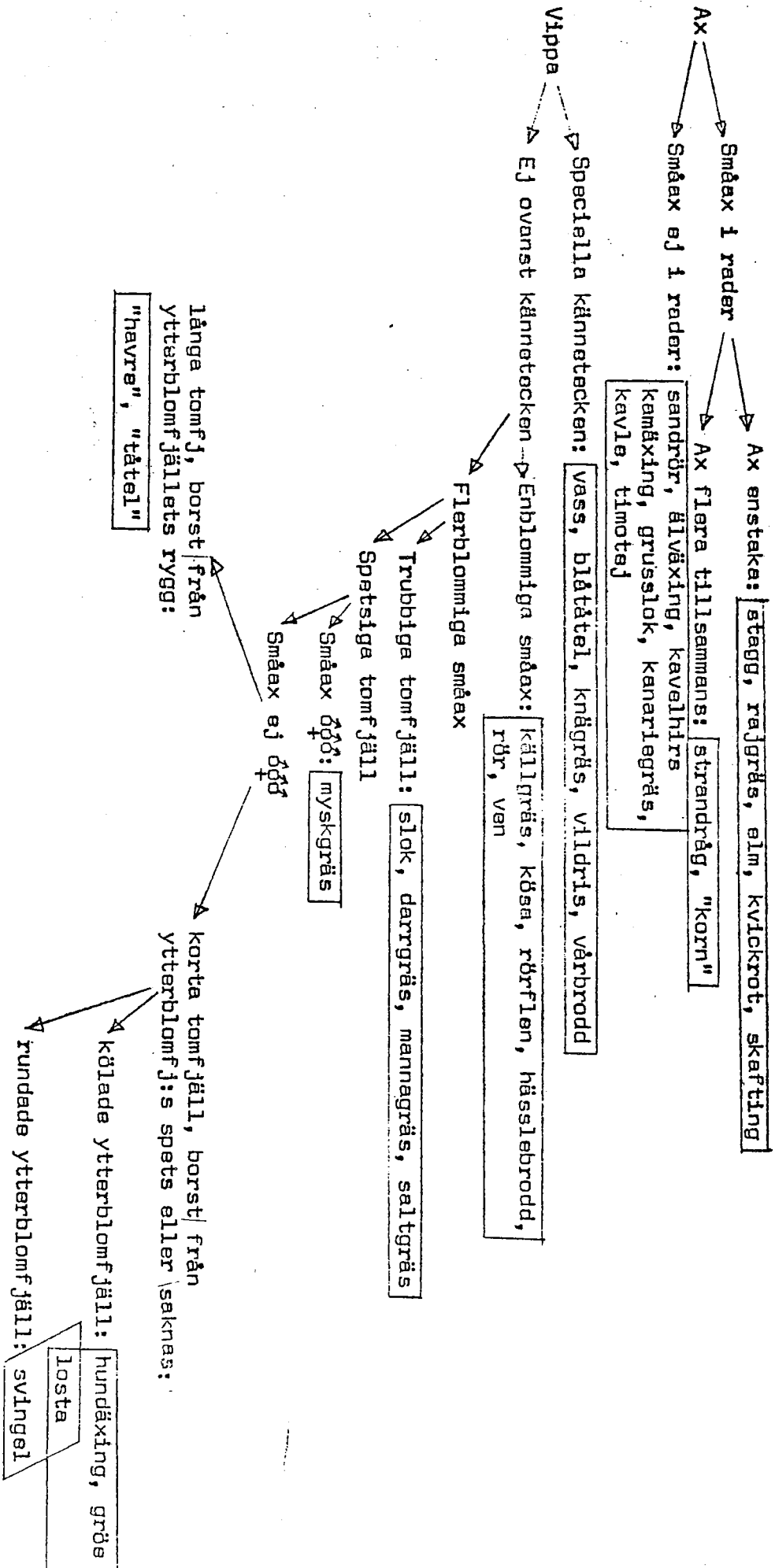
- Som inhemsk i Kalmar-trakten på fuktiga ängar, särskilt nära havet; f ö adventiv (diken, ruderatmark etc), som sådan troligen ej funnen i Småland.

- DD Ytterblomfjäll vanligen 9 - 10 mm, spetsigt, med vinkelböjd kant:

B. commutatus, Brinklost

- Tillfällig och sällsynt på vägkanter, i åkerrenar etc, vid hamnar och järnvägar samt som vallogräs.

Förenklad översikt av grässläktena

Artlista

Nedanstående lista omfattar alla gräsarter, som är mer eller mindre vanliga i Småland, med andra ord dem, som en inventerare har anledning att behärska. Vi hoppas att listan ska vara Dig till hjälp, om Du vill lära in arterna. Du kan t ex sätta ett märke framför namnet på de arter, som Du lärt Dig känna igen i naturen.

Ett tips: gör ett litet "herbarium" av enbart gräsvippor (eller, då sådana detaljer är viktiga för bestämningen, t ex bladdelar, delar av utlöpare etc). Montera vipporna på lösa blad i samma ordning som i denna lista! Förvara bladen i en ringpärm! Om Du efterhand kompletterar med starrarter, rosor o s v får Du så småningom en samling, som Du och kanske andra kan få god nytta av vid bestämningen av lite svårare arter.

Arterna inom parentes är, åtminstone inom stora delar av landskapet, mindre vanliga. Arter, vars namn följs av ett h, förekommer mest eller enbart vid havsstränder.

stagg	(flyghavre)
engelskt rajgräs	ängshavre
(lundelm)	luddhavre
kvickrot	knylhavre
strandråg - h	luddtåtel
kamäxing	lentåtel
kärrkavle	(vårtåtel)
(gulkavle)	tuvtåtel
ängskavle	kruståtel
(svartkavle - h)	
(flentimotej)	hundäxing
(vildtimotej)	vitgröe
timotej	kärrgröe
	lundgröe
vass	(sengröe)
blåtåtel	berggröe
knägräs	smalbladig ängsgröe
vårbrodd	ängsgröe
åkerkösa	Poa irrigata
rörflen	(silvergröe)
(hässlebrodd)	(foderlost)
piprör	(taklost)
bergrör	luddlost
grenrör	fårsvingel
brunven = ssp fascicularis	hårdsvingel
brunven = ssp montana	rödsvingel
rödven	ängssvingel
krypven	rörsvingel - h
storven	
bergsslok	
darrgräs	
vanligt mannagräs	
(jättegröe)	
(grått saltgräs - h)	
vanligt saltgräs - h	